Anul VI.—No. 134 — 5 Bani în Capitală.—10 Bani în Județe — Duminecă, 18 (30) Iunie 1889.

UNIVERSUL

APARE IN TOTE ZILELE LA 7 ORE DIMINEATA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI, STRADA BREZOIANU 19, BUCUREȘTI

ABONAMENTE

CAPITALĂ:		IN JUDEȚE:	
Pe un an	20 Lei	Pe 1 an	24 Le
Pe 6 luni	10 „	Pe 6 luni	12 „
Pe 3 luni	„	Pe 3 luni	6 „

ANUNȚURILE, INSERȚIILE ȘI RECLAMELE
SE PRIMESC NUMAI LA
ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
BUCUREȘTI STRADA BREZOIANU 19, BUCUREȘTI

CALENDAR PE 1889

Ortodox

Sâmbătă, 17 Iuniŭ. — Emanoil și Ismail.

Catolic

Sâmbătă, 29 Iuniu. — St. Petru și Pavel.

Soarele resare la 4.19; apune la 7 46

Efemeride

17 Iuniŭ 1570.—Alexandru II. fiul lui Mihnea-cel-reŭ, despóe pe niște moșneni luându-le o moșie

București, 17 Iuniŭ

Stăruim asupra mariĭ nedreptățĭ ce sĕ face unor slujbașĭ micĭ, reținêndu-li-se lefile pe timpul vacanței saŭ plătindu-li-se neregulat și cu întârziare.

Ne-aducem aminte de un sfat pe care îl da ziariștilor marele democrat C. A. Rosetti:

— Când luați apĕrarea uneĭ chestiĭ, — zicea mult regretatul fundator al „Românuluĭ“—nu vĕ mulțumiți numaĭ s'o atingeți, orĭ chiar s'o tratați sumar într'un singur articol, ci faceți o campanie în regulă, desvoltați-o și stăruiți asupra eĭ, până când aceia carĭ pot aduce îndreptarea siliți vor fi a o face.

* * *

E adevĕrată barbarie desprețul pe care ceĭ marĭ îl arată către ceĭ micĭ. Acesta e semnul uneĭ lipse de cultură fórte nenorocite pentru noĭ, căcĭ de! ne zicem civilizați...

O administrație sĕ póte zice în adevĕr civilizată numaĭ atuncea când slujbașul și mare și mic știe sĕ'și facă datoria cu conștiință, își datorește înaintarea numaĭ meritului, iar nu altor mijloace, și în raporturile dintre eĭ știŭ sĕ-și dea cuvenitul respect, fără de îngâmfare și trufie dintr'o parte, fără de servilitate din alta.

* * *

La noĭ, lucrurile nu staŭ de loc așa, afară de rarĭ escepții.

Nu numaĭ în raporturile de purserviciŭ, ci în afacerile toate, cel de sus e îngâmfat și caută să desprețuiască umilind pe cel maĭ mic.

Maĭ mult, nicĭ chiar când e vorba de legiuita și dreapta plată: salariile marĭ ale celor cari pot s'aștepte sunt plătite înainte, iar ceĭ micĭ, pentru cari leafa e o necesitate absolută, pentru pânea de tóte zilele, sunt siliți să aștepte.

* * *

In urma articolului nostru privitor la chestie, am primit multe scrisorĭ de mulțămire.

Intre ele, e una care arată în tótă goliciunea tristul adevĕr.

Un funcționar, cu 100 leĭ leafă pe lună, sprijinitorul uneĭ familiĭ numeróse, sunt 41 de zile în carĭ n'a primit o para din leafă, din cauză că ministrul neglige saŭ nu vrea să ordone liberarea mandatului. De 7 zile, toți ceĭ la carĭ bietul om a alergat ca să-ĭ facă credit, refuză de a-ĭ maĭ da ceva. Laptele și pânea, care eraŭ obiectele zilnice de consumație în familie, lipsesc. Dumineca, sermaniĭ mâncaŭ o bucățică de carne friptă: de aceasta n'aŭ maĭ văzut de o lună și jumĕtate în ochĭ! Bietul om acu și-a vêndut paltonul pe maĭ nimic, pentru o bucată de pâne, astfel că la iarnă cine știe dacă nu va tremura lunĭ întregĭ!— Acum nu maĭ are nicĭ ce vinde și, când copiiĭ îĭ cer pâne, e nevoit să le mintă zicêndu-le: „Mâne, că iaŭ leafa!“

* * *

Nu e îngrozitóre această situație?

Nu e o rușine pentru administrația țĕrĭĭ?

Nu e faptă nedemnă, mișeleasca a celor carĭ pricinuesc asemene rĕle?

Toată lumea să judece!

Somațiune

D-niĭ **G. Nicolaŭ** din Adjud, **N. M. Periețeanu** din Giurgiu, **G. M. Barbu** librar din Bêrlad și **Petru N. Marius** librar din Roman, sunt rugați a ne achita datoria ce aŭ către noi de atâta timp.

Presenta publicație o vom repeta incontinuu până la achitare, pentru ca lumea sĕ'ĭ știe ca ómenĭ rĕĭ de plată.

Administrația „Universuluĭ“

DIN DANEMARCA

(*Corespondența part. a „Universuluĭ“.*)

Copenhaga, 12 Iunie.

Parlamentarismul nostru

Criza, prin care de câțĭ-va anĭ trece parlamentarismul nostru, urmează și nu se poate prevedea când are să se sfîrșască.

Ca la noĭ la nimenĭ: guvernul trăește fără ca să ție seamă de parlament; parlamentul lucrează fără să ție seamă de guvern. Regele are absolută și neclintită încredere în guvernul conservator. Poporul, din partea sa, are tot așa de absolută încredere în partida liberala. Nimenĭ nu vrea să se plece, nimenĭ nu vrea să stea la tocmeală, și trebile statuluĭ merg tîrâș.

Cât are să maĭ dureze această stare de lucrurĭ anormală?

Pentru moment lupta dintre parlament și guvern a luat un caracter molatec; dar asta nu înseamnă că ea s'a sfîrșit. Din potrivă, politica momentană poate foarte bine să nu fie decât premergĕtoarea uneĭ furtunĭ teribile, în care unul din ceĭ douĭ adversarĭ să fie în sfîrșit silit a dezarma.

Fortificațiile, una din cauzele conflictului dintre țară și guvern, aŭ intrat într'o fază nouă. Regele a hotărît să-și sacrifice lista civilă pentru ele. Dar, ce e o picătură de apă într'o mare? Până nu va consimți parlamentul să încuviințeze banĭ, nu se va putea face nimic.

Revanșa Națiunii

Dacă politica e condamnată să stea pe loc din cauza conflictului de maĭ sus, națiunea își rĕzbună prin desvoltarea ce ia spiritul de asociațiune privată.

Nu vĕ puteți închipui câte societățĭ și de câte soiurĭ există în Danemarca. Acésta e un semn foarte bun și necontenita desvoltare a spiritului de asociațiune va face în scurtă vreme din Danemarca una din țĕrile cele maĭ civilizate.

Cele maĭ bine organizate și maĭ prospere din multele societățĭ ce esistă, sunt societățile de tir și gimnastică.

Aceste societățĭ sunt o adevĕrată putere în stat și vĕ asigur că guvernul, cu tóte apucăturile luĭ despotice, sĕ teme și ține seamă de ele.

Vizite imperiale

Țarul va veni anul acesta la noĭ ca sĕ și viziteze rudele.

Pentru Alecsandru al III-lea, timpul cât stă în Danemarca e o adevĕrată vacanță, căcĭ numaĭ aci trăiește fără grija d'a fi aruncat în aer. Șederea în mijlocul nostru face maĭ cu seamă bine țarineĭ, care tot d'auna pleacă d'aci cu o adêncă părere de rĕŭ.

Crimă în mare

O crimă mișeleasca s'a făcut într'un punct al coastelĕ despre marea Nordului.

Douĭ tinerĭ iubeaŭ p'aceiași fată și eraŭ gelosĭ unul de altul; pe față însă nu arătau nimic și păreaŭ ceĭ maĭ buniĭ prietenĭ.

Duminica trecută, eĭ se luară la întrecere în apă. Innotară cât înnotară; apoĭ, d'o dată, unul din tinerĭ se scufundă. Cel'alt se întórse la mal și, întrebat, spuse că tovarășul sĕŭ se înecase și că el nu'ĭ putuse da ajutor.

Fiindcă se știa istoria cu fata, oameniĭ aŭ căpătat bănuielĭ. Câți-va pescarĭ s'aŭ urcat într'o luntre și aŭ reușit sĕ prindă cadavrul. S'a constatat că nenorocitul primise douĕ lovirurĭ puternice în deșertul din stânga, lovirurĭ carĭ trebue sĕ fi provocat un leșin.

Criminalul a fost arestat și a mărturisit crima, pe care spuse c'a comis-o pentru ca sĕ scape de concurentul sĕŭ în dragoste.

Danebrook.

Impărțirea hranei la negriĭ din Bajamoyo. — (Vezi pagina 3-a)

INTĔMPLARI
din Țară

Ploĭ și grindină

Pe teritoriul comuneĭ Drăghiciŭ, județu Muscel, a căzut o ploĭe torențială care a fost amestecată cu piatră, distrugênd fructele pomilor de pe o întindere de vr'e 200 hectare pămênt și o mare parte din livezile de fên și semĕnăturile de porumb; — iar, în ziua de 7 Iunie, pe timp de ploĭe, apele viind fórte marĭ, aŭ inundat maĭ multe grădinĭ cu zarzavat, locurĭ de porumb și livezi de fân. Ploĭa a surpat case și o mulțime de garduri, carĭ s'aŭ evaluat la suma de lei 6.000.

— In comuna Broscenĭ, județul Suceava, a căzut ploĭe torențială cu puțină grindina fără însă de a face stricăciune la semĕnături. Trăsnetul, în timpul celeĭ ploĭ, a pătruns pe sub streașina dugheneĭ administrației moșieĭ regale din vatra satuluĭ Broscenĭ, distrugênd un tavan al podeleĭ de sus, a străbătut apoĭ în interiorul ziseĭ dugheni, și a intrat în fine în podeaua de jos a turnea cu o putină cu pôme, căreia ĭ-aŭ plesnit cercurile, făcênd o mică contravenție d-luĭ Neculaĭ Tisot, chiriașul acelei dugheni, care era în apropiere de locul unde a căzut trăsnetul. El a rămas de o-cam dată fără auz și fără pulsație amorțire a brațuluĭ cu partea stângă a corpuluĭ. Accidentul nu presintă niciun alt pericol.

Inecat

Un copil de 8 spre 9 anĭ, al locuitoruluĭ Petre Ciurcan, din comuna Brusturósa, județul Bacăŭ, voind a trece opa Trotușu pe o punte, a alunecat și, căzênd în apă, s'a înecat.

Noul săpun de toaletă **Sapol, cu bază de catramină**, preparat de chimistul dr. Bertelli din Milano, este tot ce poate fi maĭ bun și maĭ plăcut pentru caiitățile sale higienice și *preservative* și pentru suavul sĕŭ miros.

Sapol vindecă sigur tóte bólele de piele și ferește pe om de orĭ-ce molipsire.

Tótă lumea elegantă a adoptat ca săpun de tóletă numaĭ săpunul **Sapol**, care este cel maĭ excelent și în același timp *cel maĭ economic din toate săpunurile higienice și de lux* aflate până azĭ în comerciŭ.

O bucată costă *leĭ 1.80*; treĭ bucățĭ, **leĭ 5**. De vînzare numaĭ la Administrația ziaruluĭ *Universul*, str. Brezoianu No. 19 Bucureștĭ.